

A long, straight, gravel road stretches into the distance through a rural landscape. The road is flanked by tall grasses and a large field of dark, tilled earth. In the background, there are rolling hills with patches of green and brown, under a clear blue sky.

Hoe we met twee kleine kinderen naar Rome zijn gefietst

Even voorstellen

Dit is de familie Porcelijn. Van links naar rechts Rick (39), Dilia (werd 6 jaar), Raffi (toen 2) en ik (Babette, 38). Wij hebben in de zomer van 2011 een fietstocht gemaakt van Amsterdam naar Rome, waarvan hier het verslag.

Rick is heel sportief, hij heeft de afgelopen jaren een paar keer de hele marathon gelopen. Als kind heeft hij altijd sportieve en avontuurlijke vakanties gedaan met zijn ouders Paul en Nynke, zijn broer Tijn en zus Doesjka. Ook wel fietsvakanties. Toen Rick en ik elkaar tien jaar geleden ontmoetten was ik helemaal niet zo sportief. Ik heb wel geroeid in het begin van mijn studietijd, maar als kind heb ik niet noemenswaardig gesport. Ik ging niet eens met de fiets naar school! Wel één keer een fietsvakantie met een vriendje gedaan in Engeland, maar dat was me helemaal niet bevallen.

We hebben een paar jaar vrij fanatiek geklommen, maar dat was snel afgelopen toen de kinderen kwamen. Sindsdien loopt Rick hard en ga ik twee keer per week naar de sportschool.

Rick heeft zijn afstudeerstage in Turijn gedaan en spreekt daardoor wat Italiaans en ik heb het opgepikt tijdens vakanties.

Het idee

Rick had het afgelopen jaar een paar tragische begrafenissen gehad, waardoor hij in het voorjaar van 2011 beseftte dat hij moest doen wat hij het liefste wou: tijd met de kinderen en mij doorbrengen, lekker buiten in de natuur. Hij vertelde mij dat hij de hele zomervakantie ouderschapsverlof wilde opnemen om rondjes door Nederland te fietsen. Ik dacht dat hij gek geworden was en dat hij dat dan maar lekker zonder mij moest gaan doen. Fietsen! Daar krijg je pijn van aan je billen en je zit alsnog de hele tijd op het asfalt tussen de auto's. En de kinderen! Die trekken dat toch helemaal niet, zo lang voorop de fiets. Rick zei dat ze het juist enig zouden vinden en dat dat wel goed kwam. Okee, dat zullen we dan nog wel eens zien, dacht ik.

In die periode werkte ik aan een prestigieus project, en de druk steeg snel. Ik ging tijdelijk van vier naar vijf dagen per week werken, maar in de praktijk werden het er al gauw zes of zeven. En dat duurde vier maanden, met als eindpunt vrijdag 21 mei om 18.17 uur, toen ik het laatste bestand naar de drukker mailde. Dat was een bizar

moment, het grote werk was ineens klaar! Ik maakte een vreugdedansje rond mijn bureau en ging opgetogen naar huis om het te vieren. Op dat moment vielen ook mijn oogkleppen af en zag ik de wereld om me heen weer: ik zat daar niet goed op mijn werk, dat ging zo niet langer. Maar ik zag ook mijn kinderen en mijn lief, en de zomer die eraan kwam!

De rekensom was snel gemaakt, ik had dus vier weken overgewerkt die ik extra vrij kon nemen. We konden dus allebei zeven weken weg. Maar wat gingen we doen? Het werd in elk geval iets avontuurlijks met veel natuur, maar wel zonder zorgen vanwege de kinderen. Geen gevaarlijke trips, geen enge beesten, geen kans op buikloop, niet lang vliegen. West-Europa dus. Maar wat dan, lang wandelen met de kinderen kan nog niet, klimmen ook niet. Ik baalde, fietsen was de enige logische optie. Maar dan niet rondjes in Nederland, dat leek me ontzettend saai. Het idee kwam in een flits, we gaan naar Rome fietsen. In Italië is het leven goed. De koffie, het ijs, het eten en de taal. En het is een uitdaging, over de Alpen, lekker ver weg. Geweldig!

Rechts: Klimvakantie in Spanje, kerst 2005

De voorbereidingen

We keken in onze Bosatlas naar de lichtste route, en zochten op internet. Al gauw ontdekten we de Reitsma route. Die gaf een gedetailleerde routebeschrijving, met campings, winkels, hotels en alles wat je verder nog wil weten erin. Prima, die gaan we doen. Ik kocht de eerste twee boekjes van de drie, want we hadden uitgerekend dat we toch niet verder dan Noord-Italië zouden kunnen komen met de kinderen.

Na veel wikken en wegen hoe ik aan een fiets moest komen (een tweedehands, een nieuwe, of gewoon op mijn mamafiets? Moet kunnen. O nee, dat kan niet vanwege de trommelremmen!) kregen we de oude fiets van mijn schoonmoeder aangeboden. Zij had intussen een nieuwe fiets en haar afgeschreven fiets zou Noord-Italië vast nog wel halen. Prima.

Rick heeft wekenlang in de tuin aan de fietsen gesleuteld om ze klaar te maken voor de reis. Nieuwe cassettes erop, vitale onderdelen vervangen, voordragers, kinderzitjes van superstoere zelfbedachte vering voorzien, lekkere dikke matjes onder hun billen knutselen, en drie keer mijn stuur vervangen omdat ik steeds niet tevreden was. Had ik al gezegd dat ik een prinses op de erwt ben?

Rick kent mij ook langer dan vandaag, en hij gaf me een lichtgewicht stoeltje voor mijn verjaardag, en hij kocht super-de-luxe dikke slaapmatten (die overigens heel klein in te pakken zijn). Een nieuwe brander, keukenspullen, lichte fietstassen en dan vergeet vast nog vanalles. Ja, een nieuwe tent waar we met z'n vieren in passen. Mooi ding, knetterduur. We hadden al die spullen al, maar hij wilde mij geloof ik verwennen (en binden aan het plan, hij was er volgens mij nog steeds niet gerust op dat ik werkelijk mee zou gaan).

Het leek ons gezellig als Rick's ouders Paul en Nynke een stuk mee zouden fietsen. Als vervente wereldfietsers wilden ze dat wel. Ze hadden tien dagen de tijd, want daarna moesten ze weer oppassen op de kinderen van Tijn en Doesjka.

Als voorbereiding hebben we een paar tochtjes gemaakt van 40 tot 60 kilometer, waar we onze schattingen voor een haalbaar plan op baseerden. Op een avond, een week voor vertrek, hebben we de kinderen op de volbepakte fietsen gezet en een proefrondje van 6 kilometer rond de Sloterpas gefietst. Dat ging goed. Het was een prachtige avond en de fietsen deden het prima. De kinderen ook trouwens.

Het vertrek

De weersvoorspellingen waren ongelofelijk slecht, het was herfst midden in de zomer. 90% kans op regen, de hele week lang. Ik overwoog om later te vertrekken, of dan toch maar eerst een stuk met de trein te doen. Had ik al gezegd dat Rick behoorlijk Spartaans is? Heeft 'ie van zijn ouders, die zijn nog veel erger! 'Nee hoor, we gaan het gewoon proberen. Het valt vast wel mee, en anders gaan we schuilen.' ... Hij is gek!

Op vrijdag 15 juli, de dag van vertrek, moest ik werken tot een uur of twee. Die paar uur extra kon ik er ook nog wel vrij krijgen. We zouden 's avonds nog een stukje fietsen, zodat we alvast op weg waren. Rick had al vrij dus hij kon de laatste dingen inpakken en klaarmaken.

De zon scheen, Paul en Nynke kwamen aangefietst en Het Moment brak aan: 'we stappen nu bij ons voor de deur op de fiets om naar Rome te gaan fietsen.' Ik stapte op... en ik stapte weer af. Niet

te doen! Mijn fiets leek ineens wel van rubber! Het stuur ging alle kanten op en met Raffi voorop voelde dat niet erg veilig. Het verschil met het proefritje was de extra keukenvoorraad. Ik wou een nieuw frame. Maar, Spartaans he, gewoon niet teveel wiebelen, dan gaat het wel. Ik heb goed geleerd om stil te zitten op de fiets! Een fietsenmaker in Italië dacht dat het frame kapot was toen hij erop fietste, maar toen was ik al gehecht aan die fiets, het scheidt een band als je samen over de Alpen fietst. We bereikten de eerste camping na een heerlijk stukje fietsen. Rick en Paul zetten de tent op, Nynke en ik kookten, de kinderen vermaakten zich in de speeltuin. Daarna eten en slapen. Zo ging het eigenlijk de hele vakantie lang. We stonden op, pakten de spullen bij elkaar en gingen een stukje fietsen naar de volgende camping. Totdat je ineens in Rome staat.

Nederland en Duitsland

De eerste dagen fietsten we heel rustig maar steady. Opstaan en inpakken duurde tegen de drie uur, en dan fietsten we ongeveer anderhalf uur achter elkaar voor we pauzeerden, liefst in een speeltuin. En zo een paar stukken, in totaal ongeveer zeven uur per dag, 60 a 70 kilometer, met uitschieters naar 100. Er ontstond een ritme. De kinderen vonden het leuk op de fiets. De hele dag zingen, kletsen en kijken. Lekker dichtbij ons en dat was fijn.

Ik ben verbrand in mijn gezicht op een van die dagen dat het de hele dag zou regenen. De stortbuien bleven uit tot we de tent op hadden staan en 's ochtends werd het droog tegen de tijd dat we op de fiets stapten. We hadden veel zon, wolken, wat wind en een spatje regen. We hadden heel veel geluk, het was fantastisch fietsweer. Beter dan in Italië, maar dat wisten we toen nog niet.

Dilia moest nog een paar dagen naar school, en daarvoor ben ik met haar teruggedaan naar Amsterdam. Mijn fiets ging mee op de trein en Dilia moest in het voorzitje. Ze is eigenlijk veel te groot maar het ging best. We hebben de eerste set overbodige spullen thuis gelaten. Rick, Paul, Nynke en Raffi waren intussen verder gefietst. Het stuk Nijmegen-Roermond hebben Dilia en ik gemist,

een mooi stuk langs de Maas. We halen het wel een keer in. Toen vond ik het al een beetje jammer, maar ik twijfelde nog steeds of ik het wel leuk zou gaan vinden, dat fietsen.

De route bleek heel rustgevend en vooral prachtig te zijn. Hij slingerde over verlaten fietspaden en boeren weggetjes, langs weiden, slootjes en rivieren, door bossen en kleine dorpjes. De grensovergang naar Duitsland was roemloos. We zagen ineens aan de bordjes langs de weg dat we in Duitsland moesten zijn. Een stoere etappe was over de eerste heuvels bij de Roer naar het Rijndal: de eerste 100 kilometer geen camping, dus vroeg op en strak doorfietsen maar. We hebben het prima gered, het gaf een boost dat we meer aan zouden kunnen dan we hadden gedacht.

Het Rijndal was wat toeristischer en drukker, en we keken ernaar uit om het achterland in te gaan, richting de Schwäbische Alb. Niet naar het klimmen, daar had ik een weinig romantisch beeld van, maar naar de rust en de natuur. In Mainz namen Paul en Nynke afscheid, wat heel jammer was en een beetje een leeg gevoel gaf. Ze namen een tweede berg overbodige spullen mee naar huis.

Tijdens een regenbui in het Rijndal verschijnt er een regenboog boven het kasteel. Echt iets voor ons prinsesje!

De Swäbische Alb

Op de dag dat we de eerste serieuze beklimning gingen doen ontmoetten we Ricks vriend Sarkis. Hij is mountainbiker, auto ontwerper en yogafanaat, en hij woont in Stuttgart. Hij fietste een stukje mee en we hebben koffie bij een bakkertje gedronken. Lekker! Gezellig! Hij fietste zo gemakkelijk dat ik het gevoel had dat ik stilstond. Hoe moest ik ooit die berg op komen?

Daar was ie dan, de Schwäbische Alb, vier kilometer lang 6%. Het begon prima, goed te doen maar wel zwaar. Al gauw werd het té zwaar. Ik zag sterretjes. We waren die inspanning nog niet gewend. Een kwartiertje pauze en het laatste stuk bleek helemaal niet meer lang te zijn. Dat was de tweede boost: we kunnen best klimmen! De rest van de dag was vals plat omlaag en het was een van de heerlijkste etappes in Duitsland. We waren zo trots op die eerste klim, de weg was zo prachtig en de zon scheen. Goed weer voor de boeren en Raffi wilde alles weten van hooien. Hij is intussen een expert op dat gebied.

Aan het einde van de middag rustten we wat in een speeltuin, waar we een ander stel met kinderen en een fietskar ontmoetten. Lange afstandsfietzers, maar ze woonden in Sigmaringen, ons einddoel van die dag. Om kort te gaan, we mochten bij hen in de tuin kamperen. Dat waren de hoogtepunten van onze vakantie, de ontmoetingen met lieve mensen die ons spontaan eten en een kampeerplek aanboden. We hebben tot laat gepraat over fietsen en over het leven, en de volgende ochtend zijn ze nog een stukje met ons meegefietst.

Raffi ontwikkelde gedurende de reis een grote liefde voor hijskranen en graafmachines. Tractors waren natuurlijk ook goed. Eigenlijk alle grote machines. En Dilia had een leuk spelletje bedacht, 'kleur in je hoofd' en Rick moest raden welke. Het was niet hetzelfde als 'ik zie ik zie'. Nee, de kleuren werden gecategoriseerd op type (oude, nieuwe en glitterkleuren) en op de eerste letter. Zo kon je snel de juiste kleur raden. Rick heeft zeven weken lang, elke dag de hele dag door dat spelletje met haar gespeeld. Zei ik al dat hij ongelofelijk lief is?

Tübingen

Sarkis

Pauzeplek op de Schwäbische Alb

In de tuin van Markus en Claudia

Dilia en Rick spelen 'kleur in je hoofd'. Ze kent nu purper, oker, aubergine.

Rechts: Voorbij de beklimning van de Schwäbische Alb, richting Sigmaringen

Zuid-Duitsland

De route was als een sprookje. Als je er ook maar even vanaf week dan kwam je terug in de echte wereld met lelijke buitenwijken en nog erger, vreselijk steile beklimmingen. Deze detour was de ergste. Ik had best dat hotelletje willen pakken beneden aan de route, maar Rick wilde graag naar die camping met 200 extra hoogtemeters. De grote weg was afgesloten en we werden via een klein bosweggetje omhoog geleid. Dit was andere koek, het was heel steil, achteraf denk ik dat het 10% geweest is over anderhalf á twee kilometer. Maar als je niet weet hoe steil het is en hoe lang het duurt, is het nóg erger. En als je niet overtuigd bent van de noodzaak is het niet te doen. Ik ben in staking gegaan. De enige keer van de hele vakantie. Ik zei, 'ik ga niet verder, we gaan terug.' Rick bedacht een oplossing, Raffi ging bij Rick op de fiets, Dilia mocht lopend omhoog, en Rick nam zelfs twee fietstassen van mij achter in de wagen. Dilia huppelde ons voorbij, niet erg bemoedigend, maar het ging.

We stonden er niet bij stil, maar we hadden al anderhalve week gefietst zonder rustdagen. Ik had geen geld uitgegeven aan een goede fietsbroek en daar had ik intussen - natuurlijk - spijt van. Op een fijne boerderijcamping met een zwembad hebben we een genoeglijk dagje rust gehad. Ik heb daar mijn broekjes vermaakt, kussentjes weggehaald waar ze te dik waren en teruggezet waar te weinig steun zat. We naderden de Alpen al en we lagen goed op koers. Op naar Noord-Italië en wie weet zelfs Florence. Rome??

Op de rustdag in de speeltuin

De bergen

Bij het naderen van de Alpen werden we een beetje nerveus, maar tegelijkertijd voelden we ons sterk en we waren verbaasd dat we in twee en een halve week al zover gekomen waren.

De Bodensee was net zo druk en toeristisch als ons boekje had voorspeld. Ons eindpunt van de dag, Bregenz, was we het dieptepunt, letterlijk en figuurlijk. We hadden ineens haast om 'boekje twee' in te fietsen en die regen waar we in fietsten zou vast niet lang aanhouden. We hebben 50 kilometer extra gefietst (de enige van twee keer - vrijwillig - door een aanhoudende regen), om 's avonds al tussen de bergen ons tentje op te zetten. Klinkt idyllischer dan het was, want het was zo'n megacamping met veel caravans en luidruchtige Hollanders. Dat was wel de downside van Duitsland en Oostenrijk, de campings waren vreselijk. Het lijken wel grote parkeerplaatsen voor campers met een strookje gras voor tentjes. Maar er was wel altijd een speeltuin dus voor de kinderen was het prima.

De Grote Klim was begonnen: de Alpen. Een prachtig dal met woeste rotspunten om ons heen, die met een kind van twee voorop je fiets lijken op grote Drakentanden.

Een bizarre rustdag gehad, met de kabelbaan (feest!) naar een Alpenspeeltuin, waar we wilden wandelen en spelen. Genieten van het uitzicht over de Alpen. Maar het was Alpenparty in het dal en de topact Chris und Wolfi kwam de Sonnenkopf verblijden met hun Schlagers. Heel hard. Dilia vond het geweldig.

Bregenz

De Arlbergpas

We loosden een derde pakket met overbodige spullen, per post dit keer. Het fietsen ging prima, en met stijgingspercentages van 5 tot 7% over niet al te lange stukken konden we wennen aan de belasting voor die grosse Angstgeber: De Arlbergpas. De ochtend van de beklimming fietsten we er recht op af, een muur met een drukke slingerweg omhoog. Het zag er belachelijk steil uit. Het boekje zei vier kilometer lang 10%, dan nog vier kilometer 5 tot 8% en de laatste kilometers waren vals plat.

We hebben moed verzameld aan de voet van de klim en toen begon het. We gingen steady omhoog, het was vreselijk zwaar maar het ging. Het Ging! Na de eerste vier kilometer stortten we neer op de parkeerplaats. Ik dacht aan mijn fitness instructeur, die dacht dat hij harde trainingen gaf. Ha! Hij zou vast trots op me zijn.

We aten wat, schudden de benen los en gingen weer verder. Het tweede deel tot aan de pas duurde eindeloos. Vals plat noemt 'ie dat. Ik begon nu toch een beetje boos te worden op Reitsma. Dit stuk was erger dan we gedacht hadden. Ik hield vol, want als ik af zou stappen was ik bang dat ik niet meer op zou stappen. Dus ik fietste door. Tot we boven waren. Rick vertelde achteraf dat hij wel een beetje baalde dat ik niet stopte maar ook hij hield vol. Met die hele trein achter zijn fiets. Ongelofelijk, we hadden zojuist de zwaarste pas van de reis met maar één stop gedaan!

De Arlbergpas slingert tegen de berg omhoog

Naar de Reschenpas

De Klösen bovenop de pas waren heerlijk, maar niet genoeg. Toch maar gauw verder gefietst, want het weer was een beetje dreigend en een steile afdaling in de regen durfden we niet aan met al ons gewicht. Steil was het. We stopten een paar keer om de velgen te laten afkoelen en we genoten van de megastraat mooie dalen om ons heen. Het was een speciaal gevoel dat we daar op eigen kracht gekomen waren. En we begrepen niet dat mensen daar met de auto naartoe rijden, of met de motor. Wat een stakkers!

We ontmoetten Kelly op de camping. Zij had de Reitsma route alleen gefietst en ze wachtte op haar vriendje die vanuit België aan kwam fietsen. We hebben een regenachtige ochtend gezellig samen doorgebracht, een goed moment om boekje drie eens te bekijken. Nog steeds hadden we niet het idee dat we dat nodig zouden hebben, dus niet gekopieerd. Het werd wel duidelijk dat de Apennijnen een stuk zwaarder zouden worden dan de Alpen. Maar tot aan Florence zou het wel lukken.

We fietsten nog een paar dagen met af en toe regen, geen probleem met fietspak aan, maar wel heel jammer dat je door de wolken het uitzicht miste. Want dat was toch eigenlijk de point. Maar Italië was binnen handbereik en we wilden verder.

Hier in de regen door een mistig Alpendal maakte ik de balans op. We hadden al drie weken gefietst en we hadden nog heel veel tijd over. Ik had helemaal nog niet nagedacht over wat ik met mijn carrière aan moest, maar daar was nog tijd genoeg voor. Het zou vanzelf tot me komen. In elk geval kwam ik tot rust door het ritme van de reis. Elke dag stelde je jezelf een klein doel, op weg naar het grote doel. Heel overzichtelijk. Zo langzamerhand moest ik toegeven dat het fietsen best fijn was. Het klimmen was een fijne uitdaging, de pijn in de billen viel mee, de kinderen genoten, de regen deerde niet. Ik besefte dat dit de reis van ons leven was.

De Reschenpas was niet moeilijk, Nortbertshöhe die ervoor ligt is zes kilometer lang 7%. Een makkie. En dan sta je ineens in Italië!

Klößen eten op de Arlbergpas

Een ongerept dal bij de afdaling

Kelly en Dilia

Een prachtig stukje door Zwitserland met super steile bergtoppen om je heen

Nortbertshöhe; dat stipje zijn Raf en ik

Het dal na Norbertshöhe, gerust in speeltuin onder kasteel

De grens naar Italië!

Rechts: Een lichte etappe tussen twee zware in, de dag dat ik definitief om was voor het fietsen

Italië

De bergen houden niet op na de pas, en Italië begint niet bij de grens. We fietsten nog een week bergaf in de bergen, weliswaar met ander weer en een andere taal maar met dezelfde worstjes en Klösen.

In Bolzano konden we bij onze vrienden Lowie en Kathrin overnachten. Maar dan moesten we wel 100 kilometer doen die dag. We waren er om vijf uur 's middags. Het werd een heerlijke avond met vis van de barbeque en ijs dat we in het donker met de auto gingen halen. De kinderen mochten mee. 'Vergeet dat fietsen maar papa en mama, dit is pas een avontuur!'

Na de Reschenpas gaat de route langs bergmeren

Speeltuin in Bolzano

Kathrins huis in Bolzano

De Italiaanse Alpen

In Trento was geen camping, daar sliepen we in de jeugdherberg. Een achtpersoonskamer met z'n vieren. Met stapelbedden nog wel! 's Avonds zijn we lekker uit eten gegaan en daarna hebben we nog een ijsje gegeten met een echtpaar dat ons knettergek vond, maar de kinderen heel lief.

Een memorabele camping in het dal ten oosten van het Gardameer. Er stond een verschoten bord langs de weg dat niet veel goeds voorspelde. Het tegendeel bleek waar, dit was een paradijsje. We werden verwelkomd met wijn en cake (on the house), en we mochten als enige tentje op het grasveld achter het huis staan. Het was een vriendelijk echtpaar dat de camping erbij deed om het hoofd boven water te kunnen houden. Ze hadden als wijnboeren zware concurrentie van een beroemde wijnstreek ten oosten, en als camping was het ook moeilijk, toeristen gingen massaal naar het Gardameer een dal verderop.

De Povlakte

Verder ging het richting Verona. Het begon warm te worden overdag. We fietsten - toch nog onverwacht - abrupt de bergen uit. We kampeerden in Verona op de oude kasteelmuren, een fantastische plek. De tent paste maar net op het postzegeltje dat we toegewezen kregen maar het ging. Hier waren Tijgermuggen, de eerste van vele.

Tot aan Italië hebben we veel zelf gekookt en heerlijk zwaar brood gesmeerd. Maar we waren naar Italië gegaan voor het goede leven. Op een onooglijk pleintje in een buitenwijk van Verona dronken we de beste koffie van de vakantie bij het ontbijt.

We hadden ons niet veel voorgesteld van de Povlakte, maar het viel ons mee. Er waren ineens geen fietsers meer, en de verlaten weggetjes slingerden door de weilanden. Ze hebben alleen geen bomen laten staan, en ontsnappen aan de hitte valt hier niet mee. We vonden wat schaduw bij een boerderij en we stopten voor de lunch. Er liep iemand op het erf en we vroegen of we wat water mochten tappen. Binnen no-time stond de hele familie bij onze karavaan en ze geloofden haast niet dat we helemaal uit Amsterdam waren komen fietsen. Ze vonden het behoorlijk vreemd en heel stoer. We kregen een grote emmer vol heerlijke peren en nectarines van ze mee. Heel lief, en het was maar goed dat er voorlopig geen beklimmingen waren!

We hadden Dilia al weken van tevoren verteld dat we haar zesde verjaardag in Italië zouden vieren. Ze maakte zich zorgen of we dan wel kadootjes voor haar konden kopen, wanneer we dat dan gingen doen, en wat we dan zouden kopen. Met de kado's kwam het goed. We vierden haar verjaardag op een rustdag in het Middeleeuwse stadje Montagnana, waar juist een kermis was. Wat een geluk, want de kinderen vonden het briljant. De kermis ging pas 's avonds in het donker open, want eerder was het te heet. Met fonkelende ogen en een beetje over hun toeren wilden ze steeds meer rondjes in de rups en de jungle baan. Zoals het hoort als je twee of zes jaar bent.

De muggenplaag begon ons gek te maken. Ze vielen je ook overdag aan en als je een centimeter oversloeg met de Deet dan staken ze je daar. Mij vonden ze lekkerder dan Rick en Dilia, maar Raffi zat onder de bulten, arme schat.

Een vriendelijke oudere man fietste een heel eind met ons mee om ons de weg te wijzen.

Uitzicht vanaf de camping

De lekkerste koffie van de vakantie

Ferrara en Ravenna

We moesten onze plannen voor Florence bijstellen. We konden beter de lichte route kiezen, want de zware route was niet te doen vanwege de hittegolf. Maar dan hadden we dus toch boek drie nodig! Paul hielp ons vanaf het thuisfront, hij onderzocht of het ergens te koop was, of hij het kon opsturen, hij belde zelfs Reitsma himself, maar het ging allemaal niet werken. Op de camping van Ferrara, het eindpunt van boek twee, hebben we een briefje opgehangen met de vraag of er andere Reitsma fietsers waren met boek drie. Gelukkig meldden zich twee neven uit Brabant waar we het boekje van mochten kopiëren. We hebben de losse papieren ingebonden in een copyshop, terwijl mijn fiets van een nieuwe trapas werd voorzien.

Behalve de rammelende trapas en een lekke band hebben we overigens geen pech met de fietsen gehad. Pas nu we thuis zijn beginnen onderdelen het op te geven, die brave fietsen!

Nog een memorabele camping was die bij het meer in de buurt van Ravenna. Hij ligt midden in een natuurgebied en er lopen paarden en schapen. De kinderen mochten een lammetje de fles geven en we aten er 's avonds in het restaurant zoals alleen de Italianen het kunnen klaarmaken: eerlijk, eenvoudig en waanzinnig lekker.

We waren overgegaan op een tropenrooster: om vijf uur op, zo snel mogelijk inpakken (ruim een uur) en dan bij het eerste licht op weg. De kinderen sliepen verder in het wagentje. Helaas ging het pontje bij deze camping pas om zeven uur... We hadden het ons niet gerealiseerd. Het bleek een gelukje te zijn, want anders hadden we nooit stilgestaan bij het meer en dan hadden we de flamingo's gemist.

Het werd heter en heter. Vooral Raffi verdroeg het slecht en ik had bedacht dat het windscherm eraf moest en dat er een parasolletje op mijn stuur moest komen. Raffi in de wind en in de schaduw. Dan zijn winkels die zoiets verkopen ineens heel schaars. We vonden een gewoon kinderparaplutje bij een supermarkt en tijdens de siësta in een speeltuin hebben we het ding verbouwd tot 'ie paste. Een gewone paraplu houdt alleen geen warmte tegen. Er moest dus snel een echte babyparasol gevonden worden.

Wel een beetje embarrassing met die paraplu, ik voelde me net een ijscowagen

Rechts: die kleine stipjes in het water zijn flamingo's

De Apennijnen in

De Povlakte eindigt net zo abrupt als hij begint. Je fietst op een lange kaarsrechte weg, recht op een muur van bergen af. Als je er eenmaal in fietst is het er prachtig en de beklimmingen waren te doen als je ze vroeg in de ochtend deed.

De volgende etappe langs Cesena had geen camping. Een dame uit een groepje fietsers sprak ons aan, waar we vandaan kwamen, waar we heen gingen. 'Ohh helemaal uit Amsterdam? Hoe vinden de kinderen dat? Nergens de trein gepakt?' Steeds meer mensen spraken ons op die manier aan, we werden door iedereen begroet, er werd naar ons gezwaaid, gelachen en getoeterd. Nooit kwam er meer vriendelijkheid en hartelijkheid naar ons toe dan tijdens de tocht in Italië.

Deze vriendelijke dame nodigde ons uit voor het eten op het dakterras en we mochten ook bij hen in de tuin kamperen. Ze was bezorgd dat we het misschien minder prettig vonden dan op een echte camping. Loretta, de schat. Ze was verliefd op Dilia en Dilia op haar. Het was een ontroerende avond, met ook weer fantastisch eten, de meloenen en perziken waren na zo'n hete dag de lekkerste en sappigste ooit. Ze had zelfs een cake voor ons gebakken die we mee kregen voor onderweg.

We waren al om zes uur op pad en we waren sterk. Het begon met de Montecoronaro pas, die ging prima. Toen de afdaling met super slecht wegdek (waar Reitsma gelukkig voor waarschuwde), vervolgens nog wat steile stukken in de hitte. In het dorp voor de laatste klim naar de camping konden we niet verder. Siësta. 's Avonds om een uur of zes was het voldoende afgekoeld voor de inspanning. Het Reitsmaboekje was tot nu toe heel accuraat geweest, maar in dit geval niet. De camping was opgeheven. Het moest een keer gebeuren. Maar waarom op zo'n steile berg? We vroegen een racefietser om advies en hij wees ons naar een Agriturismo niet ver daar vandaan. Het bleek een gouden tip, want het was een mooie plek met een restaurant, en na enige aarzeling van de beheerder mochten we onze tent gratis in de bosjes opzetten.

We hadden de pas 's ochtends vroeg gedaan, de kinderen sliepen nog

Dilia had een mooie vlinder van Loretta gekregen, en Raffi een grappig poppetje. We vonden de cadeautjes 's ochtends op de kar

Agriturismo Ca' di Gianni

Richting Assisi

Ik was onderweg in Sansepolcro tevergeefs in een Coop op zoek naar parasolletjes, toen we een man zagen met een aanhanger achter zijn fiets. Goed volk dus. Ik vroeg hem in mijn beste Italiaans of hij een babywinkel wist en legde uit wat we die nodig hadden, maar we wisten het woord voor parasol niet. Hij begreep er dan ook niks van maar hij was nieuwsgierig en wilde ons wel naar de juiste winkel brengen. We kochten twee parasolletjes, ook een voor Dilia. Patriccio - zo heette hij - nodigde ons uit bij hem en zijn vrouw en drie kinderen thuis te komen lunchen. Het was al twaalf uur en veel te heet om verder te fietsen, zelfs met parasol. We accepteerden hem graag. Hij maakte een heerlijke eenvoudige pasta, we rustten wat en praatten met hen. Hij was getalenteerde triatleet en klimmer. We hadden een klik. Ze nodigden ons ook uit om mee te gaan naar het zwembad, waar we met hun camper naartoe reden. Uiteindelijk hebben we niet meer gefietst die dag, want we bleven bij hen in de tuin kamperen. De kinderen kregen lieve speelgoedjes mee, wat was het fijn daar.

Van Sansepolcro naar Assisi was een van de zwaardere maar ook een van de mooiste etappes. Het was 90 kilometer en de hele weg fietsten we als de wind. Door de heuvels van Umbië, prachtig. Tegen één uur bereikten we de voet van de stad. Het was tenminste veertig graden in de schaduw en de weg naar boven was lang en steil. Ouderen en kinderen werd aangeraden om binnen te blijven en intensief sporten werd afgeraden. We zijn helemaal naar de bovenste poort gefietst. Het was gekkenwerk.

Patriccio in de camper naar het zwembad

Diner in de tuin bij Patriccio

Ontbijt!

Asissi

De stad is rijk geworden door de toeristenindustrie, heel paradoxaal als je bedenkt dat ze hun geld verdienen met de asceet Franciscus. Maar het was de moeite waard om te bekijken. We konden kiezen voor de camping in het dal of die op de berg. Ik wou beneden, Rick boven. Het werd boven. Om zeven uur is het helemaal nog niet afgekoeld, het is nog steeds veertig graden. En de weg naar de camping was over een stuk van 200 meter 16%. Zes-tien-pro-cent. Okee, ik ging er met steigerend voorwiel tegenop, maar dat lukte omdat Rick Raffi in zijn wagentje had genomen. Hij fietste er dus met twee kinderen tegenop. Had ik al verteld dat hij super sterk is? Reitsma's beschrijving beloofde ons verder nog een klim van 2,5 kilometer, maar de camping was er veel eerder, wat een geluk. We zijn daar twee dagen gebleven.

Het was in Assisi dat we voor het eerst echt beseften hoe ver we eigenlijk al waren. Dat we Rome echt konden halen. Met gemak zelfs, we hadden ruim de tijd! De etappes waren steil en nog steeds vreselijk heet. Het was een van de langstdurende hittegolven in Italië ooit. Maar de etappes waren ook heel erg mooi en we genoten vooral van de stille ochtendschemeringen.

Uitzicht op Assisi vanuit de tent

Lekker lunchen in het restaurant van de camping

De vroege ochtenden waren het mooist

Assisi met de kerken voor Franciscus

Rechts: Uitzicht over Assisi vanaf het muurtje waar we pizza aten

De Via Flaminia

De volgende etappes liepen langs een oude Romeinse weg, de Via Flaminia. we kwamen door Bevagna, Narni, Stimigliano. Het Christendom werd steeds tastbaarder om ons heen naarmate we dichterbij Rome kwamen.

Het baarde me zorgen dat ik nog niet wist wat ik wilde met mijn leven. Dat Eureka moment zou nu toch wel eens mogen komen. Allerlei scenario's waren de revue gepasseerd en in de vrijheid van het fietsen ben je ook vrijer in je denken. Van boeren in Canada tot kunstschilder in Italië, maar ik kwam steeds tot de conclusie dat mijn vak écht is wat ik wil. Alleen niet meer bij dat bureau. Maar wat dan wel? Zou ik voor mezelf willen beginnen? Zou ik dat aandurven?

Het gebeurde tijdens een rustdag. We zaten aan het zwembad toen Rick ineens enorme rugpijn kreeg. Er bleek toch een grens te zijn aan zijn oneindige krachten, dit was overbelasting. Het was gelukkig een fijne camping en het zwembad gaf de nodige verkoeling. Na een paar dagen werd Rick onrustig en hij wilde toch graag verder fietsen. Ik maakte me er wel zorgen om maar het ging, misschien hielp het fietsen zelfs.

De een-na-laatste camping zou ook de duurste zijn, met een groot zwembad en 'entertainment' voor de kinderen. We zorgden dat we er voor de middag waren, zodat we in elk geval nog iets hadden aan die 42 euro. De kinderen vonden het prachtig, zowel het zwembad als de entertainment. 's Avonds pizza gegeten onder het genot van liedjes als Sni - Sna - Snappie, Snappie Snappie Snappie. Ze zingen het tot op de dag van vandaag.

Narni

Afkoelen aan de fontein in Bevagna

Op de vriendelijke camping van Stimigliano

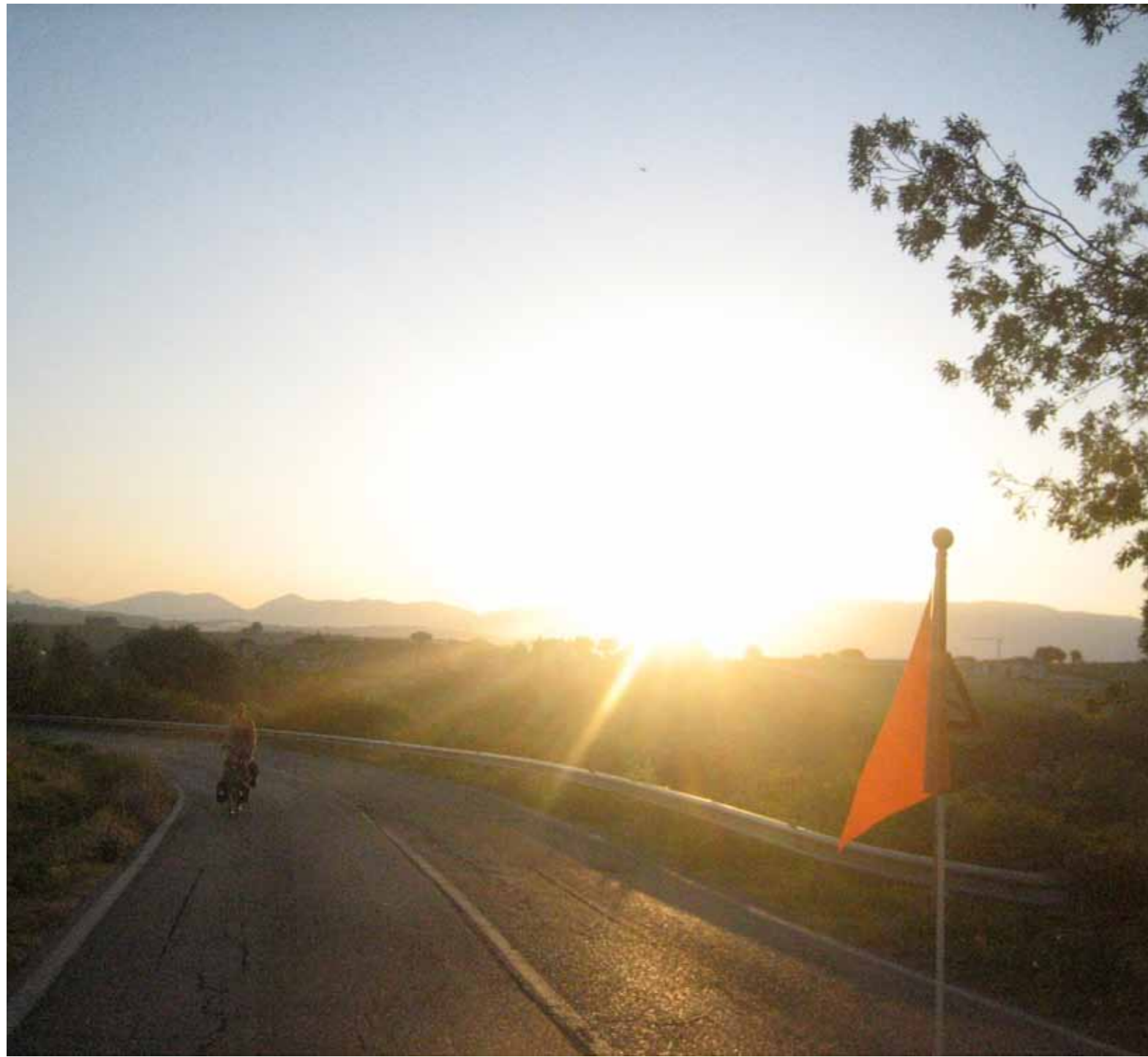

Deze mensen hadden de route in een paar maanden gewandeld. We hebben een avond met ze gegeten en kwamen ze daags later onderweg weer tegen

'Entertainment' op de camping

Naar Rome

De steilste en naar mijn mening de zwaarste beklimming was op de laatste etappe. Vier kilometer lang rond de 12% stijging. Het leek eindeloos te duren. En het was nog steeds heet, heter dan ooit. De mensen werden al wat norsig zo dicht bij Rome, dat hielp ook niet. Maar we kwamen boven, ook Rick met zijn zere rug. Dat hadden we toch nooit durven dromen, dat we dat zouden kunnen. Dat we het zouden halen. Dat ik het zo te gek zou vinden!

We waren blij toen we op de laatste camping in Primo Porta de tent neerzetten, maar we waren ook een beetje bedrukt omdat het grote werk nu gedaan was. De laatste twintig kilometers naar Rome zouden we de volgende dag doen zonder bepakking. Dat telde niet echt. Gelukkig hadden we nog anderhalve week over om aan het idee te wennen.

Ik was nu in lichte paniek, want ik had nog steeds geen plan voor mijn toekomst.

Alle lof voor Hans Reitsma, het is een geweldige route, de hele 2100 kilometer. Zelfs het laatste tochtje tot aan het Vaticaan loopt nog over een fietspad door de weilanden langs de Tiber, en in de stad langs boulevards en parken. We hebben een paar keer Rome bezocht, wat best gek is op de fiets - vooral op je eigen fiets - omdat je overal zoveel sneller komt dan te voet. Dus zie je veel. Het Vaticaan is van een uitzinnige weelde, een bijna absurde rijkdom. Wat een contrast met de landweggetjes, ik had daar al heimwee naar.

Fietspad langs de Tiber naar Rome

De terugweg

We ontmoetten Armand en Henrike met hun twee kinderen op de camping, waarmee we een paar gezellige dagen hebben doorgebracht. Bij hen konden we op internet onze terugreis boeken. Ook weer na advies van het thuisfront bleek vliegen beter dan de trein. Een snelle vliegreis leek ons echter vreselijk. Een van de mooiste ervaringen van zo'n tocht is dat je de omgeving langzaam ziet veranderen. Een ander klimaat, andere bomen, een andere cultuur. Je ervaart de afstanden en je voelt het land. We kozen ervoor om op Eindhoven te vliegen, dan konden we in elk geval nog dat stuk terugfietsen.

Rick heeft alles geregeld, van dozen voor de fietsen en tassen voor de bagage tot het uit elkaar halen van de fietsen en het inpakken. We namen een taxibusje naar het vliegveld. We waren niet blij. Behalve Raffi, want die ging helemaal uit z'n dak in het vliegtuig. In Eindhoven was hij vreselijk boos dat hij niet in een ander vliegtuig mocht stappen.

Het ging inderdaad veel te snel, al helemaal omdat ik boven Frankrijk in slaap viel en pas boven Nederland weer wakker werd. Ik kon wel huilen. Rick zette de fietsen op het vliegveld in elkaar en we stapten weer op. Een gek gevoel, terug in ons kikkerlandje. De lucht was loodgrijs en het was al tegen vijven. Maar zodra we het vliegveld af waren, fietsten we alweer door een bos. En langs weilanden. De zon kwam erbij. En Het Was Goed.

Ons laatste avondmaal in Italië

Rick is niet blij...

Dilia wel...

Epiloog

Thuis voelden we pas hoe zeer we tot rust waren gekomen. Van zeven weken fietsen word je zo Zen. En ik wist ook precies wat ik met mijn leven wilde doen: ik ging voor mezelf beginnen. Als je jezelf een doel stelt, en je werkt er elke dag een stukje naartoe, dan kom je er vanzelf. Dat weet ik nu. En ik vertrouw erop dat ik dat kan.

Raffi en Dilia kijken ook terug op een bijzondere reis. Ze spelen vaak dat ze in Oostenrijk zijn of in Italië. Ze herinneren zich allerlei details, zoals de vele ijsjes, de bergen, de hijskranen en graafmachines, de mensen, speciale plekken, de beklimmingen...

Fietsen is een deel van ons leven geworden, het is een rustpunt. We fietsen elk weekend nog wel een stuk. Of zo vaak als ons drukke leven en het weer het toelaten. We zouden het liefst een jaar rond de wereld fietsen, maar dat kan niet omdat Dilia naar school gaat. Dan maar wat minder ambitieus, we houden het voorlopig op de schoolvakanties. Volgend jaar Barcelona!

Rechts: middagje fietsen in Amsterdam Noord

